

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.270/2018/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke, Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2018. június 27.
Az ügy tárgya: kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): ... és társai
Elsőfok: Törvényszék 9.B.313/2013/691., ítélet, 2016. október 7. tárgyalás
Másodfok: Ítéltábla Bf.II.172/2017/111., ítélet, 2017. október 18. nyilvános ülés
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... VIII. rendű terhelt védője
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a ... VIII. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Debreceni Törvényszék 9.B.313/2013/691. számú ítéletét és a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.172/2017/111. számú ítéletét ... VIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Debreceni Törvényszék a megelőző napokon tartott tárgyalás alapján meghozott és a 2016. október 7. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 9.B.313/2013/691. számú ítéletével ... VIII. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként (kereskedéssel bűnszövetségben, jelentős mennyiségű kábítószerre - elsőfokú ítélet 242. oldal 2. bekezdés) elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 282/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés - tényállás VI. pont].
- [2] Ezért őt - mint különös visszaesőt - 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, s vele szemben 58.075 forint vagyonekbeosztást rendelt el. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelkekről és a bűnügyi költségről.
- [3] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a megelőző napokon tartott nyilvános ülés alapján meghozott és a 2017. október 18. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett Bf.II.172/2017/111. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a VIII. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [4] Az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 88-90. oldal, 114-123. oldal) és a másodfokú bíróság által a VIII. rendű terheltet érintően nem korrigált (másodfokú ítélet 12-13. oldal) történeti tényállás lényege a következő:
- [5] A tényállás bevezető részében felvázolásra kerül két kábítószer kereskedelemmel foglalkozó csoport, amelynek egyik és másik része (VIII-XIII. rendű terheltek) között a XI. rendű terhelt képezte a kapcsolódási pontot.
- [6] A VIII. rendű terhelt és a IX-XIII. rendű terheltek egyrészt anyagi helyzetük jobbá tétele érdekében, másrészt saját maguk részére kezdtek kábítószer értékesítésbe. A teljes körű, az utazásokra és az átadás-átvétel részleteire kiterjedő megállapodásuk alapján város 1-ben a IX. rendű terhelt - először a mintát is biztosító - VIII. rendű terhelttől átvett kábítószer (marihuánát és speed port) legalább 2011 őszétől 2012. február 15-ig haszonnal növelt áron város 2-ben a XI. rendű terheltnél rendszeresen értékesítette, és az ellenértéket a VIII. rendű terheltnél átadta. A kábítószer a XI. rendű terhelt értékesítette tovább.
- A VIII. rendű terheltnél elfogásakor 58.075 forintot, fecskendő, fehér port tartalmazó négy nylontasakot, a lakásán házkutatás keretében digitális mérleget találtak. A fecskendőben amfetamint, a nylontasakokban és a digitális mérleg felületén DPIA-t és Pentedront mutattak ki csekély mennyiségben.
- A VIII. rendű terhelt által a IX. rendű terhelten keresztül értékesített - tőle lefoglalt és le nem foglalt - összesen 16,06 gramm bázis mennyiségű kábítószer (amfetamin) meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak 160,5%-a.

II.

1.

[7] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a VIII. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt arra hivatkozással, hogy az eljáró bíróságok megsértették az indokolási kötelezettségüket. A bíróságok oly mértékben nem tettek eleget az indokolási kötelezettségüknek, hogy az alapítélet felülbírálatra alkalmatlan, illetőleg a megállapított tényállás nem teszi lehetővé a VIII. rendű terhelt cselekményének egyértelmű büntetőjogi megítélését.

1.1.

[8] A VIII. rendű terhelt volt - a III. rendű terhelttel együtt - a felsőbb kapcsolata a IX. rendű és a XI. rendű terheltnek (elsőfokú ítélet 115. oldal). Ellenben a VIII. rendű terhelt vallomása szerint magának vásárolt kábítószer egy „...” nevű személytől, akit összehozott a IX. rendű terhelttel. A titkos adatszerzés alapján megállapításra került, hogy a IX. rendű terhelt felsőbb kapcsolatai között szerepel egy **személy 1** nevű személy (elsőfokú ítélet 232-233. oldal). Egyik bíróság sem vizsgálta, hogy a nevesített **személy 1** milyen szerepet játszott az elkövetésben.

1.2.

[9] A titkos adatszerzés számtalan irata nem vonatkozott a jelen ügyre, a bíróság mégis hivatkozott az azokban szereplő adatokra. A VIII. rendű és a IX. rendű terhelt közötti telefonbeszélgetések nem bizonyítják a kábítószer terjesztését.

1.3.

[10] Az elsőfokú ítélet szerint a VIII. rendű terhelt rendszeres kábítószer-fogyasztó (elsőfokú ítélet 115. oldal), ellenben máshol az áll, hogy a kábítószerhez való kötődése nem igazolható (elsőfokú ítélet 82. oldal).

1.4.

[11] A IX. rendű terhelt nyomozati vallomása szerint a kábítószer a VIII. rendű terhelttől szerezte be (elsőfokú ítélet nem jelölt hellyel), ellenben a IX. rendű terhelt erről később ellentétesen nyilatkozott. Eljárási szabálysértéssel tárták a IX. rendű terhelt elé felismerésre a VIII. rendű terhelt fényképét, és az erről készült jegyzőkönyvet az iratismertetéskor nem bocsátották a védelem rendelkezésére. A IX. rendű terhelt vallomása ellentmondásos.

1.5.

[12] Iratellenes megállapítás, hogy a VIII. rendű és IX. rendű terhelt között megállapodás volt a kábítószer beszerzésére és értékesítésére. A védő szerint a megállapodásra bizonyíték nem volt, megállapítása csak a bünszövetség megállapíthatóságát szolgálta.

1.6.

[13] A védő „megjegyezte”: a IX. rendű terhelt a 2015. június 23-i tárgyaláson közölte, hogy „közte és az ügyész úr között volt egy vesztegetés” (elsőfokú 494. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal). A másodfokú bíróság rögzítette, hogy ügyészégi tájékoztatás szerint

az ügyésszel szemben a jelen ügy kapcsán nincs folyamatban büntetőeljárás, de a sajtóból tudottan mégis folyt büntetőeljárás.

- [14] A védő mindezek alapján a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését indítványozta.

2.

- [15] A Legfőbb Ügyészség a BF.286/2018/1. számú átiratában a VIII. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

- [16] A Legfőbb Ügyészség a Be. 423. § (1) bekezdése alapján rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, s az nem támadható. A tényállás tilalmazott támadása körébe sorolta a tényállás megalapozottságának és a bizonyítékok értékelésének kifogásolását.

- [17] A Legfőbb Ügyészség szerint - utalva a BH 2013.10. számú döntésre - a bíróságok maradéktalanul teljesítették az indokolási kötelezettségüket, ezért a védő hivatkozásai alaptalanok. Azokkal a védő valójában az irányadó tényállás megalapozottságát vitatja.

- [18] A Legfőbb Ügyészség ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést nem észlelt, ezért a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta a VIII. rendű terhelt tekintetében.

3.

- [19] A VIII. rendű terhelt és védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára nem tett észrevételt.

III.

- [20] A Kúria azt állapította meg, hogy a VIII. rendű terhelt védőjének a felülvizsgálati indítványa nem alapos.

1.

- [21] A védő felülvizsgálati indítványa szerint a bíróságok megsértették az indokolási kötelezettségüket.

- [22] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

- [23] A Kúria az BK 1. vélemény C. pontjában a Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) és b) alpontjához fűzött értelmezésének 2. pontjában kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség megsértése fűződhet ténykérdésekhez és jogkérdésekhez. A ténykérdésekkel kapcsolatos indokolási kötelezettség megsértése egyrészt nem azonos a megalapozatlanság kérdésével, másrészt akkor tekinthető elmulasztottnak, ha „nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését”, a jogi indokolási kötelezettség megsértése hasonlóképpen akkor áll elő, ha „nem állapítható meg belőle, még

jogi következtetés útján sem, hogy milyen jogszabályon alapul valamely büntetőjogi főkérdésben hozott döntés" - és ezáltal mindkét esetben meghiúsul az érdemi felülbírálat.

- [24] Ennek megfelelő az ítélkezési gyakorlat is. „Az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez feltétlenül hatályon kívül helyezést és felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, a bíróság mire alapozta a döntését" (EBH 2011.2387., EBH 2010.2210., BH 2013.10.).
- [25] Az indokolási kötelezettség elmulasztása révén azonban nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésének, a büntetéskiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi helyessége, azaz a bírói értékelés eredménye az indokolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos vizsgálatnak nem tárgya, mivel a mérlegeléssel szembeni, eltérő értékelést célzó támadás ezúton sem lehetséges, illetve az a - tényállás támadhatatlanságát előíró - Be. 423. § (1) bekezdésének megkerülését jelentené (BH 2012.32.).
- [26] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból kitűnik az eljárt bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződik jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).
- [27] Más megfogalmazásban: az indokolás helyességének kifogásolása tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának meg nem engedett támadása (BH 2017.48.); az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozással a jogerős ítéletben foglalt tényállás nem kérdőjelezhető meg (Bfv.II.933/2011/6.); indokolási kötelezettség elmulasztása címén a bizonyítékok értékelése nem támadható (Bfv.III.439/2014/8.).
- [28] Az alapügyben első fokon és másodfokon eljárt bíróságok - amint a Legfőbb Ügyészség is így látta - az alapítéletből kitűnően a szükséges és elégséges mértékben eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek: a vádhoz kötöttség keretein belül a lefolytatott bizonyítás alapján állapították meg a történeti tényállást, a bizonyítékokat számba vették, egyenként és összességében értékelték, az alkalmazott anyagi és eljárási jogi szabályhoz vezető következtetéseiket, azaz jogi álláspontjukat is felvázolták. Okfejtésük minden releváns tekintetben követhető, ezáltal ellenőrizhető volt. Így - szemben az indítványban foglaltakkal, és egyetértve a Legfőbb Ügyészség indokaival - eleget tettek indokolási kötelezettségüknek.
- [29] Az elsőfokú bíróság ismertette a VIII. rendű, IX. rendű és XI. rendű terhelt vallomásait (elsőfokú ítélet 146-150., 152-154. oldal), majd beszámolt a tényállás VI. pontjában foglaltak indokairól (elsőfokú ítélet 219-242. pont). Álláspontját kellően megindokolta.
- [30] A VIII. rendű terhelt a nyomozás során tagadta, hogy kábítószer

értékesített (elsőfokú ítélet 146. oldal 4. bekezdés). A bíróság előtt tett vallomása szerint összehozta a IX. rendű terheltet személy 1-el, de közöttük csak közvetítő volt, a közvetített kábítószer pontos mennyiségére és a találkozóknak számára nem nyilatkozott (elsőfokú ítélet 147. oldal 5. bekezdés).

- [31] A IX. rendű terhelt a nyomozati vallomásában állította, hogy kábítószerrel város 1-ben vásárolt személy 1-től (elsőfokú ítélet 147. oldal utolsó bekezdés) és - mert **személy 1** erre nem volt hajlandó - város 2-ben a XI. rendű terhelttel üzletelt (elsőfokú ítélet 148. oldal 6. bekezdés). A bíróságon tett vallomása szerint 2012. február 12-én a VIII. rendű terhelttel kábítószerrel vásároltak személy 1-től, amit együtt ütöttek fel és csomagoltak (elsőfokú ítélet 149. oldal utolsó bekezdés).
- [32] A XI. rendű terhelt a nyomozati vallomásában előadta, hogy vásárolt kábítószerrel város 1-ben a IX. rendű terhelttől (elsőfokú ítélet 152. oldal 7. bekezdés), bírósági vallomása szerint négy alkalommal (elsőfokú ítélet 154. oldal 2. bekezdés).
- [33] A IX. rendű terhelttől történt kábítószer vásárlásáról számolt be **tanú 1, tanú 2, tanú 3** egy vagy több alkalmat, míg **tanú 4** és **tanú 5** rendszerességet megjelölve (elsőfokú ítélet 220-222. oldal).
- [34] A telefonlehallgatások anyaga bizonyította a VIII. rendű, IX. rendű és XI. rendű terhelt közötti kapcsolattartást, annak idejét és a kábítószer megnevezését kerülő virágnyelvezetét (elsőfokú ítélet 224-227. oldal).
- [35] A VIII. rendű, IX. rendű és XI. rendű terheltek és a megnevezett tanúk vallomásait és a telefonlehallgatás anyagát összevetve nem tehető kétséggé, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan indokolta meg a tényállás VI. pontjában foglaltakat.
- [36] Az elsőfokú bíróság indokolását a másodfokú bíróság is helytállónak találta. Kifejtette: „valamennyi lényeges bizonyítékot megvizsgált, és azokat okszerűen, nagy gondossággal, a logika szabályai szerint mérlegelte” és az indokolásból „kiderül, hogy a megállapított tényállásban rögzített tényeket mely bizonyítékokra alapította” (másodfokú ítélet 14. oldal 1-2. bekezdés).
- [37] A másodfokú bíróság summázata szerint a IX. rendű terhelt VIII. rendű terheltet terhelő vallomását teljes mértékben alátámasztotta a telefon lehallgatás hanganyaga. Ellenben a VIII. rendű terhelt önmagának ellentmondó, változtatgatott tartalmú, a IX. rendű terhelt megváltoztatásához igazodó vallomásokat tett. A VIII. rendű terhelt maga is elismerte, hogy sofőrként és a **személy 1** nevű személlyel együtt jelen volt a kábítószer átadásánál (másodfokú ítélet 15. oldal 2-4. bekezdés).
- [38] Az elsőfokú bíróság - midőn elvetette a VIII. rendű terhelt és az addig másként valló, de azon ekként változtató IX. rendű terhelt közvetítői szerepre hivatkozását - helyesen jelezte, hogy „a rendszeres közvetítők mint kereskedelmi tevékenység közreműködői is felelősségre vonhatók, mégpedig tettesként” (elsőfokú ítélet 235. oldal 1. bekezdés).
- [39] Mindezzel a Kúria maradéktalanul egyetértett, hozzátéve, hogy a

védő indítványa az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozáson keresztül valójában a bizonyítékok VIII. rendű tekintetében terhes értékelését, s annak eredményeként az irányadó tényállás megalapozottságát sérelmezte.

2.

[40] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a VIII. rendű terhelt rendszeres kábítószer fogyasztó (elsőfokú ítélet 88. oldal utolsó bekezdés, 115. oldal 3. bekezdés), de a „kábítószerhez kötődése nem igazolható, kábítószerfüggőnek nem tekinthető” (elsőfokú ítélet 82. oldal 6. bekezdés).

[41] Ez - eltérően a védő állításától (védő 1.3.) - nem ellentmondás. A védő a „kábítószerhez való kötődése nem igazolható” szövegrészt a „kábítószerfüggőnek nem tekinthető” szövegrész elhagyásával idézte. A kötődés hiánya viszont egyértelműen a kábítószerfüggőség hiányára vonatkozik.

3.

[42] A védő hivatkozott a VIII. rendű terhelt vallomására. Aszerint egy ... nevű személyt összehozott a IX. rendű terhelttel, akinek a titkos adatszerzés szerint a felsőbb kapcsolatai között szerepel egy **személy 1** nevű személy (védő 1.1.). Az elsőfokú bíróság mégis azt rögzítette, hogy a VIII. rendű terhelt volt a felsőbb kapcsolata a IX. rendű és XI. rendű terheltnek (elsőfokú ítélet 115. oldal 6. bekezdés).

[43] Az irányadó tényállás mint az indokolás szerves része (eredménye) értelmében a VIII. rendű terhelt a IX. rendű terheltnek adta át a kábítószer, aki azt a XI. rendű terheltnek továbbértékesítette. Kizárólag ekként értelmezendő a kapcsolati viszony e három terhelt között.

[44] Az elsőfokú bíróság az indokolásában valóban utalt a titkos adatszerzés (telefonlehallgatás) azon megállapítására, hogy a IX. rendű terhelt felsőbb kapcsolatai között szerepel egy **személy 1** nevű személy (elsőfokú ítélet 232. oldal utolsó, 233. oldal első bekezdés).

[45] A „között” és „nevű” megfogalmazások eleve hordoznak bizonytalanságot. Tény viszont, hogy a IX. rendű terhelt a nyomozás során fényképről „...-t kétséget kizáróan és egyértelműen” a VIII. rendű terhelt személyében azonosította be (elsőfokú ítélet 149. oldal 1. bekezdés), ám ettől a bírósági vallomásában már visszakozott (elsőfokú ítélet 149. oldal utolsó bekezdés). A jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálat során irányadó tényállás alapján viszont a VIII. rendű terhelt adta át a IX. rendű terheltnek a kábítószer, aki azt a XI. rendű terheltnek értékesítette. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el, hogy a VIII. rendű és a IX. rendű terhelt egyszerű közvetítő lett volna (elsőfokú ítélet 233. oldal 2-3. bekezdés).

[46] A védőnek a további vizsgálódás elmaradása miatti kifogása azért is irreleváns, mert a **személy 1** (...) be sem azonosított és így ki sem hallgatott „valaki”, akinek a fizikai létezése sem bizonyítható. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen nem is tett ténymegállapítást **személy 1** (...) létezésére és szerepére nézve. Ha pedig az állítólagos **személy 1** (...) létezése és szerepe megállapíthatatlan - miután ő vallott **személy 1** (...) és a IX. rendű terhelt kábítószer értékesítésére irányuló kapcsolatáról -, akkor a IX. rendű terhelt által átvett és értékesített kábítószer szükségképpen a VIII. rendű terhelttől származott.

[47] A teljesség igényével utal a Kúria arra, hogy az a fikció, mely szerint **személy 1** (...) lett volna a VIII. rendű és IX. rendű terhelt közös felsőbb kapcsolata, vagyis a kábítószer birtokosaként az értékesítés forrása, mit sem változtatott volna e két terhelt büntetőjogi felelősségén.

4.

[48] A védő szerint iratellenes az irányadó tényállásnak az a megállapítása, hogy a VIII. rendű és IX. rendű terhelt között megállapodás volt a kábítószer értékesítésére, amire szerinte bizonyíték sem volt, és csak a bünszövetség megállapíthatóságát szolgálta (védő 1.5.).

[49] A Kúria előre bocsátja, hogy ez a védői érvelés tisztán a kötelezően irányadó tényállás felülvizsgálati eljárásban tilalmazott támadása [Be. 423. § (1) bekezdés], ami a törvényben kizárt. Ennek ellenére a Kúria megvizsgálta a bünszövetség megállapításának a feltételeit.

- [50] Az elsőfokú bíróság helyes érvekkel indokolta meg a bünszövetségben elkövetés megállapítását a korábbi Btk. 137. § 7. pontja és a IV. számú BED alapján (elsőfokú ítélet 241. oldal 2-4. bekezdés).
- [51] Az legfeljebb azzal egészíthető ki, hogy a IV. számú BED 4. pontja szerint „a megállapodás formáját illetően a törvény nem tartalmaz, de nem is tartalmazhat taxatív felsorolást. A konkrét eseteket tekintve a leggyakoribb a szóbeli (vagyis a kifejezett) megállapodás. De megállapodás a hallgatólágos, a félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is. Ilyen megállapodásra általában az olyan cselekményeknél lehet következtetni, ahol az elkövetők ismétlődően, az azonos vagy a hasonló alkalmat keresték, vagy használták fel a bűncselekmények megvalósításához. Amikor tehát az elkövetők ráutaló magatartásából egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezőség, akkor valósul meg a hallgatólágos megállapodás.”
- [52] Ezeknek a feltételeknek az irányadó tényállásban foglaltak akkor is megfelelnének, amennyiben abban nem szerepelne a VIII. rendű és a IX. rendű terhelt közötti előzetes megállapodás (megegyezés) ténye.
- [53] A VIII. rendű, IX. rendű és XI. rendű terhelt a megállapodásuk megállapított tartalma szerint hosszabb időn keresztül (legalább 2011 őszétől 2012. február 15-ig) rendszeresen értékesített kábítószer. Ez önmagában is alátámasztaná a hallgatólágos megállapodás létrejöttét. A teljes körű, az utazásokra és az átadás-átvétel részleteire is kiterjedő direkt megállapodás (megegyezés) tényét tartalmazó irányadó tényállás és annak indokolása teljes körűen alátámasztja a bünszövetség megállapítását.

5.

- [54] A védő - az indokolási kötelezettség megszegésén túl - további eljárási szabálysértésként kifogásolta, hogy a titkos adatszerzés számtalan irata nem vonatkozott a jelen ügyre, a bíróság mégis hivatkozott az azokban szereplő adatokra. Álláspontja szerint a VIII. rendű és a IX. rendű terhelt közötti telefonbeszélgetések nem bizonyítják a kábítószer terjesztését (védő 1.2.); a IX. rendű terhelt nyomozati vallomása szerint a kábítószer a VIII. rendű terhelttől szerezte be, ellenben a IX. rendű terhelt erről később ellentétesen nyilatkozott; felismerésre eljárási szabálysértéssel tárták a IX. rendű terhelt elé a VIII. rendű terhelt fényképét, és az erről készült jegyzőkönyvet az iratismerttetéskor nem bocsátották a védelem rendelkezésére; a IX. rendű terhelt vallomása ellentmondásos (védő 1.4.).
- [55] A felülvizsgálati eljárásban - amint erre fentebb már kitért a Kúria - a jogerős határozatban megállapított tényállás irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [56] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során

nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

- [57] A védő - ezzel szemben, implicite, de egyértelműen - az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta. Erre a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.
- [58] A nyomozás során esetleg megvalósult eljárási szabálysértések vizsgálata pedig felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezheti [Be. 416. § (1) bekezdés].
- [59] Mindezekre tekintettel a védő utóbb megjelölt eljárásjogi indokait a Kúria nem vizsgálhatta. E részében ugyancsak törvényben kizárt az indítvány.

6.

- [60] A védő „megjegyzése” értelmében az elsőfokú tárgyaláson megvesztegetett ügyész képviselte a vádat (védő 1.6.). Ennek alátámasztásaként a IX. rendű terhelt 2015. június 23-i tárgyaláson tett állítására hivatkozott: „közte és az ügyész úr között volt egy vesztegetés” (elsőfokú 494. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal).
- [61] A büntetőeljárási törvény formálisan nem ismer olyan felülvizsgálati okot, hogy a vádat emelő és/vagy a tárgyaló ügyész kizárt volt [Be. 416. § (1) bekezdés c) pont, illetőleg Be. 373. § (1) bekezdés I.b) vagy c) pont, II-IV. pont].
- [62] Ugyanakkor a vádemelő ügyész elfogultsága esetén a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés I.c) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye arra hivatkozással, hogy a bíróság törvényes vád hiányában járt el. A kizárt ügyész eljárása esetében ugyanis a vádlói legitimáció hiányzik [Be. 2. § (2) bekezdés].
- [63] A tárgyaló ügyész elfogultsága esetén pedig a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés II.d) pontja alapján ugyancsak felülvizsgálatnak van helye, mert ilyen esetben a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.
- [64] A büntetőügyben ügyészként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése - az a)-c) pontban foglaltakon túl - egyéb okból nem várható [Be. 31. § (1) bekezdés d) pont]. A vád pedig akkor törvényes, amennyiben a vádat emelő jogosult a vád emelésére [Be. 2. § (2) bekezdés]. A tárgyaláson kötelezően részt vevő [Be. 241. § (1) bekezdés] ügyész értelemszerűen akkor járhat el, ha nem esik kizárási ok alá.
- [65] Az ügyész kizárásáról a felettes ügyész határoz [Be. 32. § (5) bekezdés]. A rendelkezésre álló iratok között viszont nincs olyan ügyészi határozat, amelyben a felettes ügyész a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészséget, s ekként annak ügyészeit az eljárásból kizárta volna.
- [66] Ezt meghaladóan: „Nem lehetett a kizárt ügyész eljárására történő hivatkozást megállapítani, hiszen az alapügyben eljárta dr. ... ügyésszel szemben, a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség írásbeli tájékoztatása szerint jelen ügy kapcsán nincs folyamatban büntetőeljárás” (másodfokú ítélet 12. oldal 2. bekezdés).
- [67] Ezért a védő azon hivatkozása, hogy az ügyész ellen a sajtóból tudottan mégis folyt büntetőeljárás, a jelen ügyben közömbös, mert azt nem érinti. A IX. rendű terhelt

állítását ekként egyoldalú közlés. Következésképpen nincs kellő adat annak megállapítására, hogy a vádat képviselő ügyész elfogultság miatti kizártsága folytán a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

[68] A védő felülvizsgálati indítványa e részében nem bizonyult alaposnak.

Az indítvány elvi tartalma

[69] Az alapügyben eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüket megsértették. Megvesztegetett, így elfogultsága miatt kizárt ügyész képviselte a vádat.

A döntés elvi tartalma

[70] A felülvizsgálati indítvány nem alapos. A bíróságok eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek. Az ügyész megvesztegetése egyoldalú - terheltre hivatkozó - védői állítás, így nincs kellő adat annak megállapítására, hogy a vádat képviselő ügyész elfogultság miatti kizártsága folytán a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

Egyebekben a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt.

Záró rész

[71] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, és miután más hivatalból vizsgálendő feltétlen eljárási szabálysértést sem észlelt [Be. 423. § (5) bekezdés] - a VIII. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a VIII. rendű terhelt tekintetében a megtámadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

[72] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. június 27.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Schulz Oszkárné

tisztviselő